

Fordobling i antallet af polakker på det danske arbejdsmarked

TEMAANALYSE

Polske medarbejdere bidrager i væsentligt omfang til dansk økonomi og velstand, men det bliver sværere at tiltrække polakkerne fremadrettet på grund af den demografiske udvikling i Polen

Fordobling i antallet af polakker på det danske arbejdsmarked

Ifølge en ny analyse foretaget af SMVdanmark på baggrund af tal fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, er antallet af polakker på det danske arbejdsmarked fordoblet i løbet af 10 år fra 2013 til 2023 fra cirka 24.000 personer til knap 48.000. Polske arbejdstagere har derfor en væsentlig andel i den danske beskæftigelsesfremgang. Men en dalende fertilitetsrate og færre i den erhvervsaktive alder i Polen gør det meget usikkert, om polakkerne fremadrettet kan være med til at bidrage til det antal medarbejdere, som danske virksomheder har brug for.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- Ved udgangen af 2023 befandt knap 48.000 polske arbejdstagere sig på det danske arbejdsmarked. Det er en fordobling i løbet af 10 år.
- Den polske fertilitet er faldet fra 2,28 kvinde per barn i 1980 til 1,33 i 2021, og antallet af polakker i den erhvervsaktive alder 20-64 år forventes at falde fra knap 23 millioner i 2022 til ca. 16 millioner i 2070.

Antal polske arbejdstagere i Danmark ved udgangen af 2023

47.229

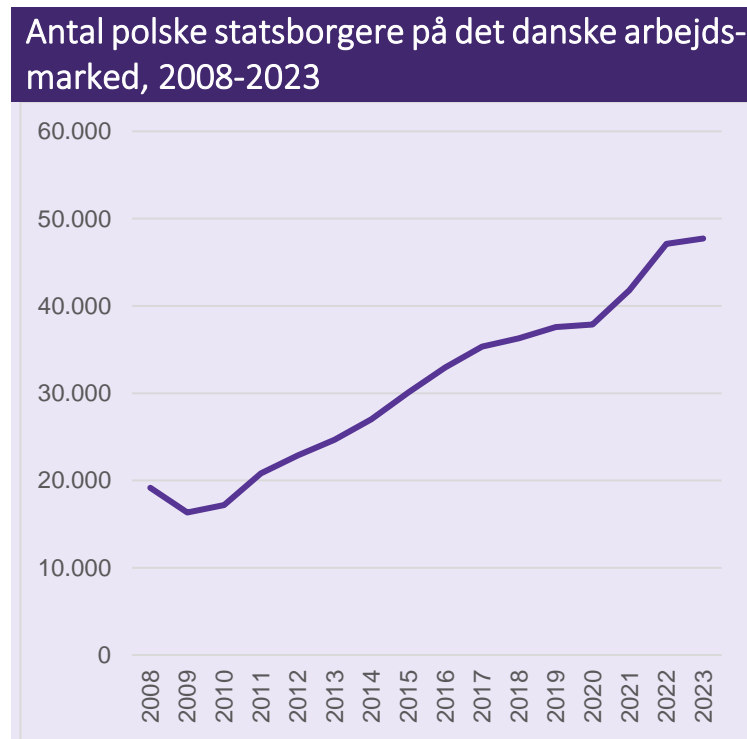
Flere polakker på det danske arbejdsmarked

Lønmodtagerbeskæftigelsen har løbende slået rekorder herhjemme de senere år og trods mange økonomers dystre forudsigelser for arbejdsmarkedet og dansk økonomi generelt. De stærke beskæftigelsestal er med rette blevet koblet sammen med bl.a. de ikke-vestlige indvandreres og efterkommeres indtog på arbejdsmarkedet i langt større omfang, end vi har været vidne til tidligere, og at flere seniorer bliver længere i arbejde.

Men mindst lige så afgørende for dansk økonomi har været stigningen på knap 200.000 internationale arbejdstagere i perioden fra 2013 til 2023. Dels holder de hånden under dansk beskæftigelse og, som bl.a. Finansministeriet har konkluderet, er de også at takke for en stor del af det finansielle råderum i dansk økonomi frem mod 2030.

Blandt den store gruppe af internationale arbejdstagere er det værd at hæfte sig ved det antal, der er kommet fra Polen. Som det fremgår af figur 1, så er antallet af polakker på det danske arbejdsmarked blevet fordoblet i løbet af de seneste 10 år fra cirka 24.000 personer til knap 48.000 ved udgangen af 2023. Polakker er dermed klart den største udenlandske nationalitetsgruppe på det danske arbejdsmarked og er flere end f.eks. antallet af svenskere og tyskere tilsammen.

Fordobling i
antallet af
polakker på
det danske
arbejdsmar-
ked

Figur 1

Kilde: Jobindsats.dk

Polens demografiske udfordringer

Som i så mange andre østeuropæiske lande har Polen oplevet store demografiske udfordringer siden kommunismens kollaps med en dalende fertilitetsrate og færre personer i den erhvervsaktive alder. Som det fremgår af figur 2, er den polske fertilitet faldet fra 2,28 barn per kvinde i 1980 til 1,33 i 2021.

Dalende fertilitetsrate i Polen

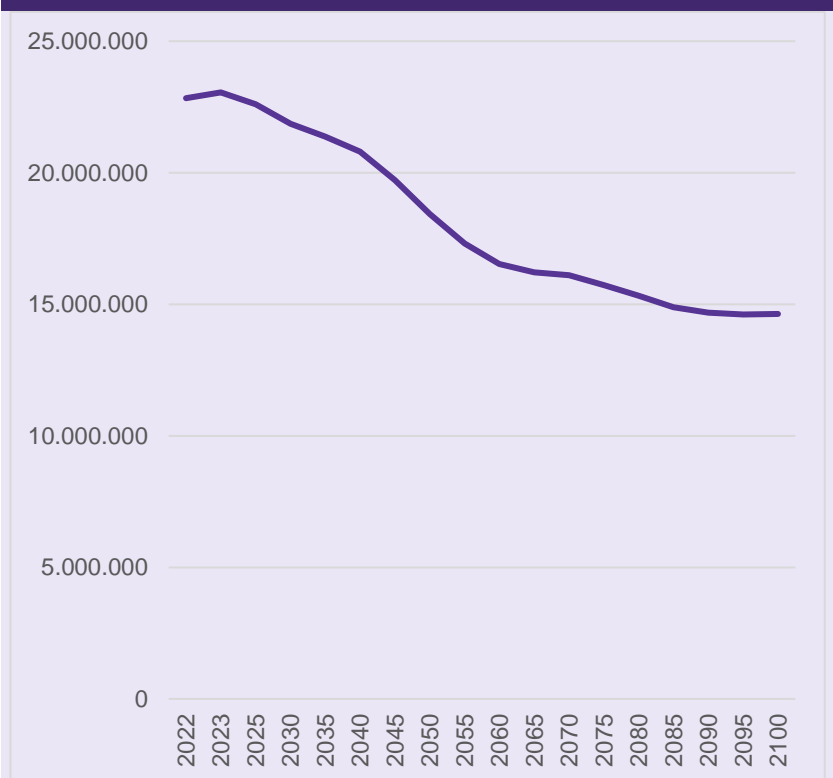
Figur 2

Kilde: Verdensbanken

Derudover, som det fremgår af figur 3, forventes antallet af polakker i den erhvervsaktive alder 20-64 år at falde fra knap 23 millioner personer til cirka 16 millioner personer i år 2100. Det er en negativ udvikling, der er gennemgående for hele perioden frem mod år 2100, men som accelererer fra år 2045. Udviklingen hænger til dels sammen med det store antal polakker, som er taget til andre EU-lande, men hovedårsagen er den lave og dalende fertilitet, som er illustreret i figur 2.

Færre erhvervsaktive polakker i fremtiden

Fremskrivning af befolkningsudviklingen i Polen, 20-64 årige, 2022-2100

Figur 3

Kilde: Eurostat

Konklusion og politikforslag

Antallet af polakker på det danske arbejdsmarked er blevet fordoblet i løbet af de seneste 10 år fra cirka 24.000 personer til knap 48.000 ved udgangen af 2023. Polakker er dermed klart den største udenlandske nationalitetsgruppe på det danske arbejdsmarked og er flere end antallet af svenskere og tyskere tilsammen.

Men som i så mange andre østeuropæiske lande har Polen oplevet store demografiske udfordringer siden kommunismens kollaps med en dalende fertilitetsrate og færre personer i den erhvervsaktive alder. Så vi kan ikke forvente, at Polen og andre østeuropæiske lande fremover i samme omfang vil kunne bidrage med de medarbejdere, som dansk erhvervsliv har brug for.

Derfor er det vigtigt, at regeringen og Folketinget fastholder et generelt fokus på at understøtte rekruttering udenfor landets grænser og på at fjerne de bureaukratiske benspænd, som gør det unødigt svært for små og mellemstore virksomheder at rekruttere internationale medarbejdere. Derudover er der behov for et fortsat politisk fokus på at øge arbejdsuddet via reformer af dansk økonomi, for vi kan ikke vide os sikre på, at polakkerne vil blive ved med at holde en hånd under det danske arbejdsmarked.

Kontakt

Underdirektør Alexander Søndergaard, tlf. 54 34 57 00, soendergaard@SMVdanmark.dk.

SMVdanmark, februar 2024